

ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

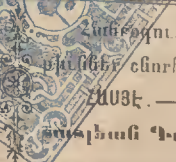
Ազգային, Քաղաքական, Բանասիրական եւ Զուարճալիք

Ժող. Տարի, Թիւ 51

ՇԱՐԱԹ

27 Յունիս, 1898

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. — Ծաղիկի բաժանորդագինն է Տարեկան 40, Գաւառներու համար 50 դան. : Վեցամսհայ համար 25, Գաւառաց համար 30 դան. : Հասը 30 փութի բաժանորդագրութիւնը քիւի վրայ է, տարեկան բաժանորդները քիւ ստանան 52 եւ վեցամսեայները 26 քիւ ծաղիկի :

ԱՐԵՒՈՒՆ ՏԱԿ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Օգիւրը տարցան, զիսի պտոյտներ ունինք աւանքնիս ալ ժողովներով ու ժողովականներով, ի բաց առեալ այն երջանիկ արարածները որոնք՝ զիւզազնացումեամբ, սովորական մահկանացուներու կիմային տակ չեն ապրիր այլ եւս : Եղանակիս բերքերն էին ի մէջ այլոց մեր վարժարանական հարցաբնութիւնները, որոնք խօսքը մէջերնիս, իրենց անիմաստ խեղկատակութիւններովը զլուս կ'ուռեցընէին : Ուսումնական Խորհուրդին բարենիշ մը, շիտակը ըսելով, խելացի բան մը ըրաւ, զո՞վ կը խաբէինք, սեւերնիս ներս ճերմակնիս դուրս ապրելով :

Մեր մեղոռաջան վարժապետներուն աչքը լո՛յս (տղո՛ցն ալ . . .), ալ խեղճերը թող երթան լիւսնոք օ՞ք մը քաշեն :

Սակայն կ'երեւի թէ այն կարգադրութենէն մեր մաս մը Թաղական եւ Հոգաբարձու աղաները այնչափ զոհ չեն. — « Էժենճիւճ, ճայնալդ, ճոռնալդ ֆենոռքիւն կ'ըլլա՞յ մի : » Սնամէջ ձեւակերպութիւններ կ'ուզեն մարդիկը իրենց սկզբունքին հաւատարիմ, որովհետեւ հոն է ՓԱՌԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ Ը, բան մը կրնա՞ք ըսել . . . :

• • •

Ֆէրքէն կոչուած անհեղեղ արարածին համար, հայհոյութիւններով լեցուն են մեր թերթերը : Ֆէր-

քէն, առէք ձեզի ստակալի քէշի մը, որ՝ եկեղեցականի նուիրական պարտականութիւնները, վստահութեան զեղծումը մէկդի՛, մարդ մը ըլլալը անգամ կը մոռնայ եւ բնական օրէնքը սրբագրել կ'ուզէ անլուր պաւստանութիւններով :

Կենսական հարց մըն է ասիկա մեզի համար եւ յուզուելու, իրար անցնելու իրաւունքը ունինք. միայն թէ քիչ մը ուշ չէ՞. ինչո՞ւ մինչեւ հիմայ չկըրցանք հեռատես գտնուիլ եւ հարկ եղածը առաջունէ ընել : Մեր Իգմիրի Գեր. Առաջնորդը ինչո՞ւ չկըցաւ խորհիլ թէ իր ոչ դաւանակից եղբայրներուն մէջ այս կարգի հրէշներ ալ կրնային գտնուիլ որոնց դէմ հարկ էր խորագէտ ըլլալ « Իբրեւ զօճա » . . . :

Ասիկայ մեզի համար դաս մըն է աւելի իմաստուն ընթացք մը ունենալու համար այսուհետեւ հանդէպ այն հաստատութեանց որոնք մեր որբերը կը մեծցնեն : Աչքերնիս քիչ մը կանուխ բանանք :

ԲԱՐԻՔԻՆ ԶԼՁՈՒՄԸ

Անցեալները Բարիզի պատմական դատաստանը, զարմանալի դատ մը տեսած է :

Երբ մէկ-երկու ամսոյ չափ առաջ Բարիզի չորս կողմը սառոյց պատած եւ ձիւնն ալ առատօրէն կը տեղար, երբ ամէն մարդ կ'աճապարէր ժամ առաջ իր տունն հասնիլ, դրամատէր մը Պ. Ժօզէֆին՝ Օթէրայի հրապարակէն կ'անցնէր արագօրէն. յանկարծ

ետեւէն ձայն մը զինքն իր անունով կոչեց եւ հարկադրեց ետին դառնալ:

Կանչողը խեղճուկ եւ մաշած զգեստներ հագած մարդ մ'էր, որուն հանդիպումէն թէպէտ Պ. Ժօզէֆին զոն չեղաւ եւ չճանչնալ իսկ ձեւացուց, բայց մարդուկը յայտնեց թէ ինք իր դպրոցական ընկերն է Քօնսթանէ անուամբ:

Ժօզէֆին յիշեց եւ իբր թէ հետաքրքրուելով հարցուց թէ հիմա ի՞նչ կ'ընէ:

Խեղճ Քօնսթանէ իր գոհունակութիւնն յայտնեց ժօզէֆինի շատ դրամ շահելուն եւ անոր հանդիպելուն համար եւ յիշեցուց թէ դպրոցին մէջ ժօզէֆին առանց աշխատելու դասերն իրմէ կ'օրինակէր: Բայց ժօզէֆին ալ խօսքի տակ չմտաւ համար յայտնեց թէ ինք բարեփոխելով եւ լրացնելով կ'օրինակէր:

Վերջապէս վարժարանէն վերջ իսկ իր տարած չափազանց աշխատութեան փոխարէն ողորմելի վիճակի մը մէջ փողոցը մնացած ըլլալն յայտնեց, որուն փոխարէն ժօզէֆին սրտնեղելով հանդերձ զինքն յուսադրել ու միտմարել ջանաց եւ յայտնեց որ թէպէտ կ'ուզէր իրեն օգնութիւն մ'ընել, բայց բանի մը ֆըրանք տալով ալ իրեն արժանապատուութեան դպչիլ չուզելով, իրեն բաղդատումն մը տուաւ, ըսելով որ եթէ բաղդը յաջողի 500,000 ֆրանք կը շահի եւ աղքատութենէ ալ կ'ազատի, այսու հանդերձ այդ տոմսին թիւն իր տետրին մէջ արձանագրեց:

Այդ միջոցին ժօզէֆինի մէկ բարեկամն անոր մօտեցաւ, մինչդեռ Քօնսթանէ դեռ կը շարունակէր շնորհակալ ըլլալ:

Յուսկ ուրեմն Քօնսթանէ բամբուկեցաւ երկու բարեկամներէն եւ քաղցրիկ յոյսերով սկսաւ իր ատենն անցունել, նոյն իսկ վիճակահանութեան առջի զիշերը մինչեւ առաւօտ բունը չտարաւ:

Ժօզէֆին վիճակահանութեան օրը շահող թիւերուն ցուցակը աչքէ անցնելով, խելքը զլխէն գնաց 'երբ տեսաւ որ Քօնսթանէի տուած թիւը շահած էր ամենամեծ պարգեւը եւ ամենեւին չհաճելով որ իրեն պատկանող այդ 500,000 ֆր. ը ուրիշ մը վայելէ, շիտակ, շիտակ վիճակահանութեան կեղրոնատեղին դիմեց եւ յայտնելով թէ առաջին պարգեւը շահող թիւը քսակահատ մ'իրմէ գողցած էր, խընդրեց որ զայն ձերբակալել տան, երբ ստակներն ուզելու գայ:

Քօնսթանէ առանց բանէ մը տեղեկութիւն ունենալու հետեւեալ առաւօտ կեղրոնատեղին դիմեց, ստակն առնելու եւ ի մեծ սպշութիւն իւր՝ ձերբակալուեցաւ: Թէպէտ եղելութիւնը ճշդօրէն կը պատ-

մէ, բայց ո՞վ կը հաւատայ այդ ցնցոտիներ հագած մարդուն, երբ վկայ ալ չունի: Պատժական ատենը զինքն իբր քսակահատ պիտի դատապարտէր, երբ Ժօզէֆինի այն բարեկամը որ միակ վկան էր այս եղելութեան, յառաջ անցնելով իր վկայութիւնը տուաւ եւ հետեւաբար Քօնսթանէ դատն եւ 500,000 ֆր. ը շահեցաւ, մնաս բարով ըսելով աղքատութեան: Իսկ Ժօզէֆին միամեայ բանտարկութեան դատապարտուեցաւ իբր զրպարտիչ եւ կրեց այսպէս իր արժանի պատիժը:

ԱՂՔԱՏԱՅ ՀԱՄԱՐ

Բարոյական պատճառներ են աղքատութեան հետեւեալներ, զորս զգաստացեալ աղքատ մը զաղտուկէն մեղ խոստովանեցաւ:

« Ես աղքատացայ ծուլութիւնով, անվստահացողիչ պայմաններ ի գործ դնելով, զեղիս եւ չռայլ կեանք վարելով, դատարկ չընելով, խաղամոլութեան հետեւելով, ինչպէս նաեւ չափազանց արեցողութեամբ, անկարգ ընթացիւք, յամառութեամբ, բանի ու գործի չհաւնելով, կարողութենէ աւելի բարձր գործ եւ ասպարէզ վնասելով եւ չգիշանելով խոնարհ գործի՝ ձեռնարկել, մինչդեռ արհեստ կամ առեւտրական բարձր ասպարէզը չէ որ զմարդ կը բարձրացնէ, այլ մարդն է որ իր յարատեւ աշխատութեամբը, ուղղութեամբն եւ պատուաւոր ընթացքով կը բարձրացնէ գործն կամ արհեստը, որովք կը բարձրանայ եւ ինք ու կը լինի զաւակն իւր գործոց:

« Նաեւ պատճառք եղեն աղքատութեան խոյ անբաղաճավարութիւն մասամբ իւրով, յաւակնոտութիւն մասամբ իւրով, չափն ու կարողութիւնը ոչ ճանաչելով խոստումը չպահելով, յոխորտալով, սպառնալով, հայհոյելով, ծաղրելով, խաբելով, սուտ խօսելով եւ ստուրթիւնն, քսութիւնն ու չողոքողութիւնն իբր դրամազուխ գործածելով, գործի գլուխ չգանուելով, ստեպ րացակայ լինելով գործատեղիէն ու պաշտօնէն զուարճութեան տալով ինքզինքս, կանոն չդնելով կեանքիս եւ գիշերներն շատ ուշ սուտ դառնալով ընդերկար դեգերելով գինեւտուններն ու անբարոյական վայրեր, անառակութիւն ընելով, խնայողութիւնը չյարգելով, անկարգ վարուց եւ բարուց աէր լինելով, ընտանեացս խնամք չունենալով, զաւակացս կրթութեանն հոգ չտանելով, ժամանակին չամուսնանալով եւ ասպօրինաւոր յարաբերութեամբ կենակցիլը նախամեծար համարելով, այլեւայլ փոքր ու մեծ պակասութիւններն ի գործ դնելով, որք անվայել են ինքզինքը գիտցողի մը համար: »

Այսպիսի բարոյական պատճառներով աղքատացողք ի հարկէ չեն կրնար հանրային նպաստի արժանանալ:

Այսպիսի պարագայից մէջ գլխութեան գործ է ուղղութեան բերելու ջանալ, ի պարտաճանաչութիւն հրա-

ւերել, պատուոյ եւ ամենալու զգացումը զարթոնցանել նոցա սրտին մէջ, կարմիր սովընելու եւ աշխատութեան վարժեցնել նոցա աշխատելու գործ հայթայթելով եւ ընդ երկար հակելով:

Այս կարգի անձանց նպատակ ամ ողորմութիւն տալն կը ծառայէ մոլութիւնը քաջալերել եւ մոլորեցնել թիւն աւելցնել, որ հարկաւ զթուրեան եւ կարեկցութեան գործ չէ:

Սակայն զգաստացողներն ալ աչքէ ձգելու չէ եւ նոնց ալ աղէկ նայելու է որ դարձեալ չմոլորին:

Չինք գիտեր թէ ազգային վարժարանաց վարիչք ինչո՞ւ կը ջանան կարգ մը աւելորդ ուղիներով ծանրաբեռնել ուսման ծրագրերն առանց սակայն տղայոց բարոյական կրթութեան հոգ տանելու եւ ի մանուկ հասակէ սկսեալ տպաւորելու նոցա սրտին մէջ ամենալու զգացումն եւ սորվեցնելու նոցա կարմիր գիտնալ:

Ահաւասիկ լաւ զբաղում մը մեր կրթական վարիչներուն համար որ քիչ մը աշխատութեամբ կրնան այս վիճակին դարմանը գտնել, կամ հրահանգի մը մէջ պէտք եղած յանձնարարութիւններն ընելով վարժարանաց սեռ-սուչներու եւ կամ ուրիշ աւելի յարմար միջոցաւ մը:

Գ. Ս.

ՏԱՆ ՎԱՐՁՔԸ ՏՈՒՆԸ ԿՈՒՏԷ

Անդեալ տարի Երանոս աղա անուն 65 տարեկան ամուրի կծծի մը կէօթիւրիւ բազար տուն մը շինել տալէ ետքը, զայն ամիսը երկու ոսկիի կը վարձէ օրինական ծախսը չվճարելու ազանութեամբ առանց վարձակալին հետ ըստ օրինի պայմանագիր մը ստորագրելու:

Առաջին ամսադիւտուն տան վարձքը գանձելու համար երբ վարձուորին կը ներկայանայ, այս վերջինը, — վայն էֆէնտիւմ, հօշ կէլտինիզ, պէնտէնիզ տէ պիրսինի կէօնտէրիպ սիգի չաղըրթաճաղըտըմ. — կ'ըսէ:

— Խայր օլա, ինչալլահ էվտէն խօշնուտսունուզ:

— Ետրտէն կէօյէ գատար խօշնուտըզ, տօղրուսու, բէք հաւատար, բէք կիւզէլ, ֆաղաթ սիգ պու էվի կէօթիւրի'ն մի հարաւորաւընըզ:

— Էվվէթ:

— Հա... էօյլէ օլմալը, զիրա փէք չէրչի չէյ գարտաշ:

— Նէ'րէսի չէրչի տիր պունուն:

— Եօգարքի բօրհաղըզըն չէրչիվէլէրի եօ'գ մու, թէքմիլ պօզուզ, արալըզլարտան եաղմուր իչէրի վու-րույօր, պիզիմ բահաթսըզըզըզ պիր եանա, էվէ եա-ղըզ օլույօր, գարտաշ. պունու պիր սահաթ էվվէլ եափ-տըրմալը:

— Աճապտ գա'ջ զրուշա օլուր չէյ տիր:

— Իւչ տէօրթ լիրալըզ լաղըրտը, տիշարտան բէն-ճիւլէլէրէ պիրէր գանատ եափտըրմալը, էկէր իսթէրտէն պէնիմ պիր տօղրամաճը ահպալըմ վար, ուճուզճա եափ-տըրալըմ:

— Թէնէքքիւր էտէրիմ, էօյլէ իսէ սիգ եափտըրըն տա սօնրա քիրայա սայըշըրըզ:

— Պաշ իւսթիւնէ պէն օնու թէմիզէլ հափտըրըրմ, սիգ թէնսիւֆ էթմէյինիզ, ըսելով տանտէրը ճամբու կը դնէ:

Երկու ամիս ետքը մարդը դարձեալ կ'երթայ ամա-կան ուղիւ, վարձակալը առանց սպասելու տանտիրոջ տալիք բարեւին, «Երանոս աղա, կալիպա քիրա իչիւն կէլտինիզ» կ'ըսէ:

— Էվվէթ էֆէնտիւմ, մալիւմա:

— Պաշ իւսթիւնէ, վէրէլիմ ամմա սանա պիր բէ-ճամ տահա վար, եէմէք օտասընըն մուսուղու եօզ, գար-տաշ, պիր միսաֆիր կէլիյօրսա ութանըյօրմ, պիր տէ սօգազ գափուսունա պիր գօլ տէմիրի իսթէր, կէճէ ու-յուլամայօրըզ, սարնըճա տա պիր մէրմէր պիլէզիլ լաղըմ տըր, չօլուզ չօճուզ ալլուտա օյնարլար, պիր կիւն մութ-լաք պիր գաղա չըգաճազ:

— Տէմէք օլույօր քի պիզ պու այ տա քիրա ալա-մայաճաղըզ:

— Լաղըմըն վար ըսա վէրէյիմ, պանա կէօրէ հաւա հօշ, ֆաղաթ տէտիքլէրիմի պիր սահաթ էվվէլ եափ-տըրըն, լաղըմըն չէյլէր տիր:

— Սարնըճ պիլէզիլէրի գաշա՞ վէրիւլէր, հօշ չիմ-տիքի պիլէզիլէր էյի իտի ամա...

— Ատամ նէ՞ օլաճազ, էվինին իթիպարը արթար, գարուտան իչէրի պիրիսի կիրսէ սարնըճ մէրմէր պիլէ-զիլէ կէօրմէլի տիր, չիմտի թօփտան՝ մուսուղ տրը, պիլէզիք տիր, գօլ տէմիրի տիր իւչ տէօրթ լիրալըզ իւ:

— Սիղէ հէր նէ գատար գանմէթ իսէ, լաղըմ օլանը եափտըրըն տա՝ սօնրա քիրայա սայըշըրըզ:

— Պաշ իւսթիւնէ, պէն հէր չէյի էվլէն եօլու եա-փար եաղըշտըրըրմ, չիմտիյէ գատար եաղալըրմ օլտու-ղուլ չէյլէրտէ զիյատէ պիր չէյ կէօրի'ւյօրմսըն:

— Եօգ, սաղ օլասըն, պէնտէն տէ ուճուզ եափտը-րըյօրսըն, Ալլահ բաղի օլսուն սէնտէն, հօշճա գալ:

— Սէֆա կէլտին, ըսելով իրարմէ կը բաժնուին:

Ամիս մը վերջը Երանոս աղան այլեւս ձեռքովը դրածի պէս վարձքը առնելու համար վարձակալին տունը կ'երթայ եւ գուռը զարնելով,

— Մաթոս աղան հո՞ն է կը հարցնէ:

— Թէնէքէճի Եանուտի մը կանչելու գնաց, հիմա ուր է նէ կուգայ, կը պատասխանեն:

Այս պատասխանին վրայ Երանոս աղան մտաւորը կ'առնէ, «Կալիպա պիզ պու այ տա քիրա ալամայաճաղըզ չիմտի տէ իչին իչինտէն թէնէքէճի չըքըյօր»:

— Այս միջոցին գուռը զարնուելով Մաթոս աղան կը վերադառնայ:

— Վաղըթլար հայր օլսուն, Մաթոս աղա:

— Հօշ կէլտին Երանոս աղա, գարտաշ, պիզ պու էվէ թաշընալը պէլայա օղրատըզ, եաղմուր եզարսա օտանըն իչինտէ նէ սէտիր գալլըր նէ էչիա, էվին իչի սէլ պասար, սապահա դատար օտատան օտայա փըրթը թաշըմագտան հալ կէլիւր պաշըմըզա, սէն պու է-վի քիմէ՞ եաղալըրըն, չը'գ, չը'գ պիր կէօզիւն իլէ կէօր եօգարընըն:

— Աղնատըզ գարտաշ, պիր չէյ տիր օլտու, չիմտի պիզ գա'ջ այ տահա քիրա իսթէմէյէ կէլմէյէլիմ:

— Օ պիր այ պաշը կելինիդ հիսապընը էտէրիդ :

— Պարէ նէ լազըմա թօփտան կափտըր տա օ պիր կելինիմաէ պիր գուսուր գալմասըն :

— Պաշ իւսթիւնէ, արթըգ աննաշըլտը քի պիդ պու էվէ գալֆալըգ էտէճէյիդ , ըսելով դարձեալ ճամբու կը դնէ :

Ամսու գլխուն Երանոս աղան ալ այս անգամ տան վարձքը առնելու համար միտքը կը դնէ որ վարձուորը ինչ առարկութիւն որ ընէ ականջ չի կախէ , ուստի Կիւրակէ առտու մը կ'ելլայ վարձակալին կ'երթայ :

— Բարի լոյս Մաթոս աղա :

— Եւ Աստուծոյ բարին Երանոս աղա , պէ տխար մենք աս տունին պէլայէն չպիտի ազատինք :

— Կէնէ նէ՞ վար Մաթոս աղա :

— Նէ օլաճագ դարտաշ , նէ եափաճաղըգ պէօյլէ , եաղան եաղմուրլար հէփ պօշունա կիթտի , պիր տիրհէմ սու թութմայօր :

— Պէ ա' գուզում, պիդ պու էվի էփէյի պիր մէրամէթ էթտիք, պարէ սէն տէ պանա մէրհամէթ էթ տէ պիր այլըգ օլտուն վէր քի իւսթիւնէ պաղըպ սէվինէյիմ, պու եէտի այ օլտու պիր փարանը տահա քէսէմիդէ գօյմասըգ :

— Էյի ամա, պիդ տէ վէրէճէք քիրամըղը սէնին էվլինին իւստիւնէ հարճայօրըգ , պէօյլէ չէրչի էվ եափաղըգ տա այ պաշընտա քիրալտըլ ալմագ քիմ իսթէմէգ :

Երանոս աղան այս խօսքերէն վերջապէս հասկնալով վարձակալին բռնած ճամբանէ, առանց մնաք լարովի կը մեկնի , եւ ուղղակի իւր մէկ բարեկամին դիմելով ցաւը անոր յայտնելէ ետքը կը յաւելու :

— Ախպար , պիդ պու առամա ինկիլիդ սարայը քիրալամատըգ ա , պօրճ հարճ ըլա անճագ կափաղըգ , չիմտի թամիրի իչիւն իսթիլլա՞մը էտէճէյիմ :

Բարեկամը կը պատասխանէ :

— Երանոս աղա , չօգ թամա չօգ զլյան կէթիբիբ , սէն ալթմըշ պէշ եաշընտա պիր առամսըն , չիւքիւր կէչինմէն եէրինտէ տիր , պուստան սօնրա ազարէթ եափըպ պիր թագըմ քիրաճըլար իլէ ուղրաշմանըն նէ եէրի վար , պա խուսուս քի կէթիբիբ եափաղըլան էվլին իւչինտէն տիւրկէր էքսիք օլամագ , պիր տէ գօնթրաթսըղ էվ քիրալայանըն պաշընա պէօյլէ շէյլէր կէլէճէք տիր : Պանա սօրար իսէն պու էվի հէմէն սաթմալըսըն , եօգաս սօնունա գատար նէ թամիրի պիթէճէք տիր , նէ տէմիրի , էվ քիրասը էվի եէր տէմիշլէր տիր :

Ա. Գ.

Զ Ո Ւ Ա Ր Ճ Ա Լ Ի Ք

Հազուադիւտ նկարներու աճուրդի մը միջոցին , մուսնետիկը կը պօռար , «Գառնուկ մը մարգագետնին մէջ 500 ոսկի » :

Հոն գտնուող խեղճուկ գիւղացի մ'ալ ըսաւ .

— Եթէ բոլոր ունեցածս չունեցածս ժողվեմ , նորէն աս դառնուկէն պրծօլա մ'անգամ չպիտի կրնամ ուտել :

* * *

Երկու մեծարաններու խօսակցութիւնը .

— Եղբայր , մէկը կը ճանչնամ այնչափ ճիշդ թռչնոյ ձայն կը հանէր որ թռչունները բազմութեամբ իր շուրջը կը խռնուէին պարտէզին մէջ :

— Է՛հ , աս ալ բան է՞ , ես մէկը կը ճանչնայի , այնչափ լաւ աքաղաղի պէս կը խօսէր որ արեւն անգամ խաբուելով կը ծագէր... :

* * *

Բարեսիրտ մէկը մուրացկանի մը ստակ տուած ատեն հարցուց :

— Ազգական չունի՞ս :

— Ա.Ֆ կ'ընես , աղա , կը պատասխանէ մուրացիկը , եղբայր մ'ալ ունիմ որ ինծի պէս կոյր է... բայց իրար չենք տեսներ :

ԳՏԵՈՂԻՆ ՊՐԱՎՇՈ

Լրագրաց մէջ ստոյգ լուր մը :

— Բուարասըղ աղջիկ մը :

— Անճնուէր թաղական մը :

— Առանց ակնոցի սիրահար մը :

— Պարտք չունեցող մօնչէր մը :

— Չանթասըղ մատամ մը :

— Փօրը կուշտ խմբագիր մը (մէկ հատ մը կայ) :

— Թրախօմասըղ կարգուող մը :

— Հիւանդութեան բուն անունը դիտցող բժիշկ մը :

— Սօլֆաթօսըղ դեղագիր մը :

— Եամասըղ պօթին մը :

— Եաղսըղ չաքէթ մը :

— Չմաշած բանթալօն մը :

— Քաղաքավար Տէրքօսի շրող մը :

— Շիրքէթի չողենաւերուն մէջ նստելու աթոռ մը :

— Ձի հեծնող Հրեայ մը :

— Երգում չընող խանութպան մը :

— Առանց պիպէրօնի տղայ սնուցանող մայր մը :

— Դեղին սկարբին չհագնող կին մը :

ԶԱՐԲԱՆԱԼԻ ԶՈՐՔՈՏԱՆԻՆԵՐ

Եթէ Ամերիկեան լրագրաց խօսքին կը հաւտաք, կարգացէք հետեւեալ տողերը եւ տեսէք թէ Ամերիկացիք յառաջդիմութիւնն ինչպէս կ'ըմբռնեն . . . անասնոց նմանելով :

Քալիֆօրնիոյ Պիրքիլէյ քաղաքին մարմնամարզական ընկերակցութենէն երկու երիտասարդներ, ՊՊ. Պէրրի եւ Քրոման, լրջօրէն հրատարակած են Սան-Ֆրանչիսքոյէն ի Նիւ-Եորք Ամերիկեան ցամաքին մէկ կողմէն միւսը երթալ . . . չորս ոտքով :

Բայց չորս ոտքով ըսելով մեր մամիկներուն չնչապառ վազելը չնասկանք, այլ իրենց ձեռքերն ալ ոտքի տեղ գործածելով, այսպէս չորս ոտքի վրայ եւ երեսնանկեալ պիտի ճամբորդեն :

Ասոր համար բիշկներու ալ դիմեր են որոց գրեթէ ամենքն ալ այս գաղափարին հաւանք են եւ մէկ քանին ալ այնչափ հաւանք են անոր որ փափաք յայտնեալ են այդ չորքոտանիներու վերածուած երկու մարդոց, զընդերներու ուսումնասիրութիւն մ'ընելու համար : Ուղեւորութիւնը պիտի սկսի յառաջիկայ գարնան եւ առ այս ուղեւորք մասնաւոր կազմուածք մը պիտի ունենան : Նախ ոտքերնուն պիտի անցնեն կաշիէ զօրաւոր գօտի, զանոնք ուղղահայեաց դիրքի մը մէջ պահելու համար : Ծունգերնուն պիտի անցնեն քառւորէ օղով լեցուած ծնգապաններ, որոց վրայ պիտի գտնուի նաեւ կաշիէ դիմացկուն ներքան մը վրան կոխելով յառաջանալու համար : Զեռքերնին ալ պիտի հաղնին յատկապէս շինուած ձեռքի կոշիկ մը, որ մինչեւ թեւերուն վերի կողմը պիտի հասնի եւ ձեռքին տակն ալ, որուն վրայ պիտի կոխեն, դարձեալ քառւորէ եւ կաշիէ կազմուած ներքաններ :

Այսպէս հակած, կը յուսան օրական տասնեւհինգէն քսան քիլօմէթրօ տեղ յառաջանալ . որովհետեւ վերոյիշեալ երկու քաղաքներուն միջեւ եղած հեռաւորութիւնը հինգ հազար քիլօմէթրէն աւելի է եւ որովհետեւ շատ մը քաղաքներու մէջ կանգ առնելով իրենց այս զարմանալի շարժման եղանակին վրայ բանախօսութիւններ ընելու միտք ունին, ուստի այս չորս ոտքով ճամբորդութիւնն ալ տասնեւչորս ամիս պիտի տևէ :

Աստուած շատ քաջիկ չտայ :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այս չարաթու մայրաքաղաքիս Ռուս. Հիւպատոսարանին մէջ պիտի տեսնուի ի Գահիրէ մեռած Արաբկերցի սեղանաւոր Պօղոս էֆ. Կարապետեանի կտակին դատը, որ իր հարստութեան 1/30րդ մասը շուրջ 2000 ոսկի կտակած է Արաբկիրի վարժարանին, Երեւոյս հոգեմայ վանքին եւ Գահիրէի Ազգ. ձրի վարժարանին : Հանգուցելոյն երկու փեսաները դատ բացած են իրենց աներձագին Պետրոս էֆ. Պ. Կարապետեանի դէմ, որ իբր թէ ժառանգութեան մեծ մասը իւրացնելու համար յերկրած ըլլալ

զայդ կտակ. մինչդեռ այդ կտակէն աւելի վաւերական կտակ մը գտնել կարելի է :

— Վիէնայի Միթիթարեան Միաբանութենէն ասորացէտ Տաշեան Վր. Ս. Էջմիածին կ'երթայ, Մայր-Սթոոյ գրատան պարունակութիւնը քննելու համար : Իր մասնագիրութիւնն է Ասորի հեղինակաց ուսումնասիրութեամբ մեր եկեղեցական հին պատմութիւնը լուսաւորել :

— Իզմիրի մէջ՝ Ֆէրքէն անուն ապիրատին գործած ոճիրներն ուս քան զեւս կը հաստատուին . մեր առած նամակներն քստմնելի եւ պժգալի եղանակաւ մը կը նըկարագրեն մեր անմեղուկ Հայ որբուհեաց նկատմամբ ի գործ դրուած այս զաղիր ոճիրն, որուն արդար պատիժը կը յուսանք չպիտի ուշանայ, թէպէտ կ'ըսուի թէ Ֆէրքէն յաջողած է փախչիլ (.) : Անկարելի է չցաւիլ իզմիրի մեր Առաջնորդարանին անփութութեան վրայ բայց կը խնդրենք Ս. Պատրիարք Հօրմէն ըստ իւր իրաւանց իր ամբողջ կորովն ի կիր արկանել սա Ֆէրքէն դաւաճանին ինչպէս եւ նմաններուն բերնին չափը տալու համար :

— Հռչակաւոր Հայագէտ՝ Ռուս Բրօֆ. Ն. Մառ Այնորդի վրաց վանքին մէջ գտեր է Վրացերէն հին ձեռագիր մը, վկայարանութիւն Սրբոց, որուն մէջ Ս. Սահակ Պարթեւի, Սրբոց Ատովմանց եւ այլ սրբոց պատմութիւնը գրուած է, ինչպէս նաեւ վրացերէն Հին եւ Նոր Կտակարան, որոց ամենուն ալ Հայերէնէ թարգմանուած ըլլալը նշանակուած է :

— Տ. Ներսէս Ք. Քաջերունի 20 օր Կարին սպասելէ յետոյ՝ Պայազիտ դարձեր է :

— Վանայ Սալնապատայ թեմին Սեւան գիւղի նորընծայ Տ. Արսէն Քհ., իրենց ինքնութիւնը մոռցած 30 որբեր հաւաքելով Որբանոց մը բացեր է, որուն համար դրամական նպաստ զրկուեցաւ :

— Հէքքեարիի գաւառին մէջ աստանդական կենօք կը թափառին եղբր որբ տղաք, որոց համար Պատրիարքարանէն կարգադրութիւն խնդրուած է, որ իւր կարգին յանձնեց խնդիրը Վանայ Առաջնորդարանին :

— Կրօն. Ժողովը, Գշ. օր նիստ գումարուելով զբաղեցաւ կարգ մը քանոնայական, վարդապետական եւ ամուսնական խնդիրներով, որոց գրեթէ բոլորովին ալ վերջնական կարգադրութիւնը յառաջիկայ նստին թողուց :

— Հայ-Հռովմէականաց Կ. Պատրիարք Տ. Ազարեան Սրբազան, Գշ. օր Բ. Դրան մէջ տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարդոսին հետ :

— Երզնկայէն եօթը որբեր եւս հասան :

— Տնտես. Խորհուրդը Գշ. օր նիստ ըրաւ :

— Գալաքճեան Տ. Եղիշիկ Վ. Ամասիոյ մէջ իրեն յանձնուած քննութիւններն աւարտելով Բալու մեկնեալ է :

— Իզմիրեանց կտակի մրցանակաբաշխութեան հանգէսը Եշ. օր Տեղի ունեցաւ նախադասութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր : Մրցանակը կէս առ կէս (40 անգամ ոսկի) բաժնուեցաւ Տ. Բաբգէն Վր. ի, իր Եղիշի մատենագրութեան ուսումնասիրութեանը համար եւ Տ. Մուշեղ Վր. ի իր Նարեկացոյ թարգմանութեան եւ ուսումնասիրութեանը համար :

— Գոհութեամբ կ'իմանանք թէ՛ Ճերիսէի Շար-
գիյէի արտօնատէր Տիգրան էֆ. Ճիլէլէկեան այս ան-
գամ առանձին արտօնութիւն ստացած «Սուրհանդակ»
անուամբ հայերէն քաղաքական թերթ մ'իւս հրատա-
կելու։ Յաջողութիւն ու կարողութիւն մաղթելով մեր
յարգելի պաշտօնակցին, թարտէ կը շնորհաւորենք զինքը։

— Խառն ժողովը գումարեցաւ Եշ. օր Ղալաթիոյ
Խորհրդարանը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր
եւ ատենապետութեամբ Ստեփան փաշա Սալանեանի։
Ներկայ էին Կրօն. ժողովոյ Ա. եւ Բ. Ատենապետ Սըր-
բազաններն ալ։ Ժողովը երկու խորհրդակցութիւններ
կատարեց Գարակէօզեան կտակի խնդրոյն վրայ։ Նոյն
կտակի կարգադրութեան համար Գարակէօզեանց հետ
բանակցելու պաշտօն ունեցող մասնախմբին կողմէ Գաբ-
րիէլ էֆէնտի Նորատունկեան տեղեկութիւն տուաւ Ժո-
ղովին թէ Գարակէօզեանք ինչ ինչ փոփոխութիւններ
ընել կ'ուզեն ժողովին կողմէ պատրաստուած վեց յօդ-
ուածէ բաղկացեալ պայմանագրին մէջ։ Ժողովը պնդեց
պայմանադրին նոյնութեամբ ընդունուելուն վրայ։ Բայց
որովհետեւ Կրօն. ժողովոյ անդամոց մեծ մասը բացա-
կայ էր, յառաջիկայ նիստին յետաձգեց վերջնական որո-
շում մը տալ։

— Ս. Պատրիարք Հայրը թագրորով մը ինչ ինչ ա-
ռաջարկութիւններ ըրաւ անտեսական տաղնապի ենթար-
կեալ հայոց զինուորական տրոց բաշխման եւ դանձման
մասին, բացատրելով թէ՛ արքունի գանձուն չհաշուն պահ-
պանումն եւ թէ վճարողաց համար զիւրութիւնները։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՊԱՆԻՈՅ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Սեփիլլայի ճակատամարտէն յետոյ Սպանիացիք դէպ
իրենց ամբողջութիւնները քաշուեցան եւ Ամերիկայիք թե-
թեւ կռիւներով մինչեւ Սանթիակո յառաջացան։ Զօր.
Շաֆթըր որ Թամբայէն գալիք օգնութեան պիտի սպա-
սէր վերջնական յարձակումը ընելու համար, իմանալով
որ Զօր. Բանտօ 15,000 Սպանիական զօրօք Մանչանի-
լոյէ Սանթիակոյի օգնութեան կը փութայ, ասոնց ժա-
մանելէն առաջ որոշեց յարձակումն ընել եւ Զօր. Բան-
տօյի ճամբան կտրելու եւ ընթացքն ուղղեցնելու համար
Ամերիկեան քանի մը մարտանաւք անցեալ Եշ. օր Ման-
չանիօն ուժակոծեցին, որով Զօր. Բանտօյի զօրաց մէկ
մասը ետ դառնալու ստիպուեցաւ։ Դարձեալ նոյն նպա-
տակաւ ապստամբապետ Կոմէզ՝ Կուանդանամաօի Սպա-
նիական ամբողջեանց վրայ յարձակեցաւ, իսկ ապստամ-
բապետ Կարսիա իր 3000 մարդոցմով Սանդիակոյի արեւ-
մտակողմը տարուեցաւ գրաւելու համար այն ճամբաները
որոցմէ կրնար յառաջանալ Զօր. Բանտօ։ Եւ Ամերիկ-
եան զօրաց կիսաբաժին մը Սանդիակոյի հիւսիսակողմը
Յէլ-Կանի հաստատուեցաւ մնացեալ միակ ճամբան գրա-
ւելով քաղաքը կտտարեալ պաշարման մէջ պահելու հա-
մար։ Ուր, առաւօտ Զօր. Շաֆթըր յարձակեցաւ Սան-

թիակոյի չրջակայ ամբողջեանց վրայ, որք կը բաղկա-
նային մարտկոցներէ եւ բարձր սարերու վրայ հաստա-
ուած պահականոցներէ։ Սպանիացիք օրն ի բուն թէպէտ
մեծ քաջութեամբ կռուեցան սակայն վերջալոյսին ստի-
պուեցան նահանջել եւ բուն քաղաքին մէջ ապաստանիլ։
Սպանիական հրամանատարը վերաւորուելով իրեն յաջոր-
դեց Զօր. Թորրով։ Երկու կողմն ալ մեծ կորուստ ու-
նեցաւ։ Շաբաթ օր Զօր. Շաֆթըր յառաջ խաղաց բռնի
քաղաքը գրաւելու համար, սակայն չկրցաւ անոր ահեղ
ամրոցները բռնաբարել։

Ծովակալ Սամսոն եւս Սանթիակոյի ծովահայեաց
ամրոցներն ուժակոծեց, իսկ նաւահանգստին մէջ զըտ-
նուող Սպանիական մարտանաւք երբեմնակի ուժակոծե-
ցին յառաջ խաղացող Ամերիկեան զօրքը եւ Շաբաթ ե-
րեկոյ վիճակը յուսահատական գտնելով Ծովակալ Սեր-
վերա մեծ ճիգ մ'ըրաւ նաւահանգստէն դուրս ելնելու
համար։ Ամերիկացիք թող տուին որ Սպանիական նա-
ւատորմը բաց ծովն ելլէ եւ ապա չրջապատեցին զայն
բնաջինջ ըրին, Ծովակալ Սերվերան վերաւորեալ եւ ու-
րիշ 1300 հոգի բռնելով, թէպէտ իրենք ալ մեծ վնաս
կրեցին։

Բշ. օր Զօր. Շաֆթըր Սանթիակոյի յանձնումը պա-
հանջեց, սակայն մերժուեցաւ, 24 ժամու պայմանաժամ
տրուեցաւ կիներն ու սղաքը դուրս հանելու համար։
Ռեքակոծումը Դշ. օր տեղի պիտի ունենար, սակայն գեռ-
լուր մը չելաւ։ Զօր. Բանտօ յաջողած է, կ'ըսուի, Սան-
թիակո մտնել։

Սերվերայի նաւատորմին փճացումը մեծ յուզում
պատճառած է ի Մատրիա եւ կը վախցուի թէ անկար-
գութիւններ յառաջ գան։

Մանիլայի չուրջը կացութիւնը նոյն է թէպէտ Աւ-
կուսթին զօրավարը փորձեր է դուրս յարձակիլ, սակայն
Ակուինալայի խմբին կողմէ ետ մղուեր է։

Սան Ֆրանչիսքօյէն մեկնող Ամերիկեան զօրքերը
Մանիլա հասեր եւ սկսեր են ցամաք ելլել ի Քալիդէ։

Քամարա ծովակալին նաւատորմիդը հրաման ստա-
ցած է Սուէզէն ետ դառնալ։

Նախարարաց Խորհուրդն որոշեց հաշտութեան
բանակցութեանց չձեռնարկել եւ պատերազմը շարունա-
կել ցորչափ սպանիական զինուոր մը մնայ ի Քուպա։
Քուպայէ քաշուած հետագիրներու նալելով, Ամերիկացիք,
թոյլ տալու համար որ օտարահպատակները, կիներն եւ
սղաքը մեկնին Սանթիակոյէ, քաղաքին ուժակոծումն
յետաձգեցին մինչեւ Յուլիս 5, առաւօտեան ժամը 10,
պայմանաւ որ Սպանիացիք անգործ մնան։

Ձինուորական կուսակցութիւնը պատերազմին չա-
րունակութիւնը կը պահանջէ։ Վիսքայայի, Բլուգոնի եւ
Թէրրորի հրամանատարք գերի ինկած են Ամերիկացուց
ձեռքը։

Ֆրանսական Թրանսատլանթիք ընկերութեան Լա
Պուրկօնը չոգենաւ։ Աւագի կղզւոյն բացերը Սնդկ.
Քրոմէզիք առագաստանաւուն ընդհարելով ընկղմեր է,
600 հոգի ծովակուլ եղեր են։

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԳՈՒԼԱ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

Գուլա քունէն նոր արթնցողի մը պէս իր անդամները ձգտելով ոտքի ելաւ եւ եկաւ պարոն Սուչո Կիրգաի քովի աթոռը նստաւ :

— Անունդ ի՞նչ է, տղաս, հարցուց պարոն Օհան :

— Չգիտեմ, պատասխանեց Գուլա կտրուկ կերպիւ :

— Ի՞նչ, քէ՞ն պահեցիր ինձ, յարեց պարոն Ռուբէնեանց, ես ի՞նչ գիտնայի որ դու ալ բարեկամիս հետ մէկտեղ էիր, քանի որ այդ մասին ինքն ալ ինծի բան մը չէր ըսած :

— Ո՛չ, ամենեւին, ես քէն պահողներէն չեմ, պատասխանեց պղտիկը, իրաւ կ'ըսեմ որ անունս չգիտեմ, միայն մականունս կամ լաւ եւս է ըսել մակդիրս գիտեմ, որ Գուլա է, ասիկա ձեր բարեկամէն ալ կրնաք ստուգել, եւ պարոն Սուչո Կիրգայի գառնալով յարեց, այնպէս չէ՞, տէ՛ր իմ :

Կիրգա որ դարձեալ իր մտածութեանց մէջ խորատուգուած ըլլալով այս խօսակցութենէն բառ մը իսկ չէր կրցած իմանալ, ու ուշաբերելով՝

— Ի՞նչը այնպէս չէ, հարցուց :

— Իմ անունս համար կը հարցնէ պարոնը, միթէ ես անուն ունի՞մ :

— Խեղճ տղայ, արդէն խոստովանեցար թէ քու կամ ընտանեացդ անունը չես գիտեր, միայն մականուն մը կը գործածես . . .

— Գուլա :

— Ծիչդ է, Գուլա, յարեց հարուստ մենակեացը :

Լա՛ւ, Գուլա բարեկամս, ըսաւ պարոն Օհան, դու ի՞նչ կը խորհիս նայինք այս օրուան տեղի ունեցած դէպքերուն վրայ :

— Իրաւ որ թէպէտ մեծ բան մը չկրցի հասկնալ այն տանը մէջ պարոնին եւ այն երկու յելուզակներուն միջեւ տեղի ունեցած անցքէն, բայց միայն իմ տեսածէս դատելով սա հասկըցայ թէ՛ Տիմիթրո օրուն ի՞նչ ապրանք ըլլալն արդէն ծանօթ է մեր բոլոր փողոցի արտոյտներուն . . .

— Փողոցի արտոյտներն ո՞վ են, հարցուց պարոն Օհան, Գուլան ընդմիջելով :

— Մենք ենք, բոլոր ընկերներս ինչպէս եւ ես՝ այս հաւաքական անունն ընտրած ենք մեզ, Արդ՝ ի՞նչ կըսէի, հա՛, այդ մեր վերապատուելի Տիմիթրոն միւս երիտասարդն որ անշուշտ պարոնին մէկ ազգականը կամ սիրելին ըլլալու է, իր ցանցին մէջ առած եւ ամէն պարագայի մէջ չուզէր որ այն երիտասարդն իր ճանկէն պրծի, անշուշտ անոր երեսէն իր ունեցած մեծ չահերը

չփտանգելու համար : Ուստի մենք միայն սա կրնանք ընել որ անդու, անդադար անոնց վրայ կը հսկենք եւ երբ իրարմէ անջատ վիճակի մէջ գիրենք գտնենք, անմիջապէս կը կապենք, կը կապկպենք եւ մեր մարդը կը խլենք անոր ձեռքէն :

— Կեցցե՛ս, տղաս, կեցցե՛ս, այս տեսակ ծրագիրներ յօրինելու համար ստեղծուած ըլլալ կը կարծուիս :

— Միակ միջոցն այս է, կարծեմ, չեմ կարծեր որ ուրիշ լաւագոյն միջոց մը կարենանք գտնել առանց վտանգուելու :

— Հէ՛, Ժազ, ի՞նչ կ'ըսես մեր Գուլա բարեկամին ցոյց տուած չաւղին հետեւիլ, լաւ չէ՞ միթէ :

— Այո՛, լաւ կերպով խորհելու ենք նախապէս թէ՛ ի՞նչ է մեր նպատակը, պատասխանեց պարոն Սուչո Կիրգա հատիկ հատիկ արտասանելով իր բառերը, այսպէս նախ մեր նպատակը որոշելու ենք. դու կը փափաքիս Դաւիթեանցի ժառանգորդները գտնել, եւ քանի որ կրտակին հրիտակը Պետիկին քովէն ելաւ, կ'ուզես որ զայն ձեռք ձգես որոշ տեղեկութիւններ ստանալով, ժառանգորդները գտնելու համար. իսկ ես կը փափաքեմ վերստանալ զաւակս զոր այն վատշուէրն կորցեց իմ ամբողջ կեանքս միանգամայն անհետացնելով : Հիմա իրաւամբ պիտի ըսես թէ՛ երբ դու զինքն արդէն իսկ ինձ վերադարձուցած էիր, ես իմ կարճատեւութեամբս թողուցի որ երթայ դարձեալ այն ճիւղին գիրկն ինչպէս :

— Կ'աղաչեմ ձեր ըրածը բնական հակում մ'էր որ գործադրեցիք, պատասխանեց պարոն Օհան, կը խնդրեմ որ այդ դէպքին վրայ անգամ մ'ալ չխօսիք եւ մեր ընելիքը միայն խորհինք :

— Ձեր ծրագիրն ի՞նչ է այդ մասին :

— Ես այդ մասին համամիտ եմ մեր Գուլային, քանի որ ուրիշ ո՛ր եւ է միջոց չունինք մեր նպատակին հասնելու համար. իրենցմէ չճանչցուելու համար լաւ մը ծրագրուելու եւ լրտեսելու ենք, քանի որ մեր իսկական կերպարանքով երբ իրենց երեւինք, անպատճառ պիտի վտանգենք մեր ձեռնարկը. եւ յարմար առթին երբ Պետիկը մինակ գտնենք, զինքն ամէն կարելի միջոցներով ձեռք կը ձգենք :

— Ես ալ համոզուած եմ այդ գաղափարին, ուստի անոր իրագործման ձեռնարկենք եւ որոշենք թէ ի՞նչպէս պիտի ծախենք եւ կամ ի՞նչ կերպարանքով պիտի երեւինք :

— Բայց, Ժազ, նախ քիչ մը բան ուտենք, գիշերը մերն է, անշուշտ այս մեր փոքրիկ բարեկամն ալ անօթի ըլլալու է :

— Իրա՛ւ, աղէկ ըսիր, պատասխանեց Կիրգա, եւ սենեակէն դուրս ելնելով քիչ մը վերջը վերադարձաւ խորոված պաղ հաւ մը, Ե-Յ հատ խաչած հաւկիթ, երկու շիշ գինի, եւ սրուակ մ'ալ իր հին օդէն բերելով : Այսու հանգերձ՝ ընթրիքը դարձեալ մտազբաղ անցաւ եւ այնչափ դուարճալի չեղաւ :

Շարունակելի

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
Սուրբան Համալ մասսէսի թիւ 14, Կ. Պոլիս

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ - ՀԱՅԵՐԷՆ

Գիւն 22 Ղրշ.

Սոյն Ֆրանսահայ բառարանը յորինուած հետեւողու-
թեամբ Լիզոէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունա-
կէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բո-
լոր առումներով, որպէս եւ ամենէն զործածական ոճերն:
Տէմիւրճիպաչեան էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր
ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ
բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին
պակասած զրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական,
գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այն-
պէս որ կատարեալ բառադիրք մը կրնայ համարուիլ Բա-
ռարանս ունեցած այս երբեակ առաւելութեամբք, այ-
սինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելու-
թիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորա-
կերտ հայերէն բառից:

Այս բոլոր առաւելութեամբք Ֆրանսահայ Բառա-
րանս. որ կը պարունակէ իւր 1000 երես, կազմեալ կը
ծախուի անօրինակ գնով:

ՀՈՆԿ - ԲՈՆԿ — ՍԷՅԼԱՆ — Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԵՅԻ

ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Ճեղալ պէյ խանի դրան կից թիւ 10

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն ի Կ.

Պոլիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ.
Տէրութեան ամէն կողմերը:
Գաւառաց ապսպրանքները
փութով եւ խնամով կը գոր-
ծադրուին: Չինական, Հնդկ,
Ճաւայի եւ Սէյլանի ընտրե-
լագոյն թէյք, ուղղակի բեր-
ուած հոս: Թէյի նոր հունձքն
սկսած է գալ: Չգուշացէք
սոյն վաճառանիշին կեղծե-
րէն:

Փնտռել ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստո-
րագրութիւնը:

ԷՔԻԹԱՊԼ
(ՄԱՅՅԱՆ ԵԱԶՆԵՐՈՅ)
ԱՇԽԱՏԱՆԻՍ ԷՆ 420Գ
Կենաց Ապստոլագրական ընկերութիւն
Երաշխատութեան դրամագրութիւն Կ
1 ՄԱԿԱՌ 227 ՄԱԿԱՌ ՏՐԱՄԲ
Ներկայացուցիչ Կ. Պոլիս
ԴԱՌԱՆԱՆԱՆՈՒՄՈՒՄ

ՆՈՐ ԱՅԲԲԷՆԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԳ. —

Իզմիրի Մամուրեան սպարանէն հրատարակուած
սոյն Քերականը մէթոսով պատրաստուած գործ մը
է, եւ լսագոյնը նմանօրինակ հրատարակութեանց
մէջ:

Գիւն 20 փարա:

ԾԵԾՈՒԱԾ ԶՈՒՏ ԻՍՀՈՒԷ

ԹԻԹԵՂԵԱՅ ՏՈՒՓԵՐՈՒ ՄԷՁ

Ի նպաստ Ս. Յակոբայ Ազգային Անկեղանոցի

Գիւն մէկ օխայի 12 դանեկան

1. Քիւօն օխայի վերածելով այսուհետեւ ամէն տուփ
50 կամ 100 տիրէմ գուտ խահուէ պիտի պարունակէ:

2. խահուէին գինը, որոյ քիւօն ասկէ առաջ 14 դրշ.ի
էր, այժմ մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն, օխան պիտի
ծախուի 12 դրուշի, որով 50 տիրէմնոց տուփը պիտի
ծախուի 1 1/2 դրուշի: 100 տիրէմնոց տուփը պիտի
ծախուի 3 դրուշի:

3. Երկու տեսակ զոյնով խահուէ պատրաստուցեալ
բոս հաճոյս սպառողաց, մին բաց զոյն, միւսը՝ թուխ
զոյն:

Անկեղանոցին խահուէն կը գտնուի ամէն ծխավա-
ճառներու եւ մանրավաճառներու քով, բաւական է որ
այդ անունով վնասուի վաճառողներէն:

Խանութպանք պէտք է դիմեն վաճառման կիզրո-
նատեղին, որ է Ղալաթիա Չինճիլի խանի կից, Եէնի-
Ճամի ճատտէսի, թիւ 70:

Արտօնատէր Ա. ՍՍՔՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

(Նախկին ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ Տպարան)

Կ. Պոլիս, Սուրբան Համալ 14.